

Ортіна Г.В.,
*д. наук з держ. управл., доцент кафедри менеджменту
Таврійського державного агротехнологічного університету, Україна*

АНТИКРИЗОВИЙ РОЗВИТОК РЕАЛЬНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Роль системи державного і господарського управління в забезпеченні антикризової стратегії в умовах глобалізації зумовлена виконанням властивих йому механізму функцій, у тому числі:

По-перше, забезпечувати інструментарій для обґрунтування і прийняття стратегічних і поточних рішень, що охоплюють як макро -, так і мікроекономічний регулюючий вплив і параметри функціонування держави;

По-друге, забезпечувати за допомогою економічних та адміністративних важелів практичну реалізацію антикризової стратегії та поточних програм економічного розвитку, аналіз та оцінку досягнутих результатів, коригування заходів і дій в залежності від складних умов;

По-третє, забезпечувати необхідний правовий та політичний захист економічного суверенітету країни на основі вироблення і послідовного проведення в життя законодавчих і нормативних актів, що передбачають охоронні, заохочувальні та заборонні режими в системі взаємовідносин з іншими країнами;

По-четверте, формувати стійку і надійну систему розподілу прав, функцій і відповідальності, взаємодії органів і посадових осіб, що дає змогу швидко і компетентно реагувати на всі виникаючі явища і кризові ситуації у функціонуванні національної економіки. [3,5]

Серед зовнішніх умов функціонування механізму забезпечення антикризової стратегії нами виділений фактор глобалізації, який має значний вплив на зміст стратегії. Прояви цього фактора конкретизують наступні моменти:

По-перше, відмінності в національних інтересах, прагнення до більш повного виділення їх із загальних інтересів, незважаючи на розвиток інтеграційних процесів. Специфіка інтересів вимагає визначення механізмів їх реалізації і розробки відповідної антикризової стратегії.

По-друге, обмеженість природних ресурсів, різний ступінь забезпеченості ними окремих країн містить потенційную можливість для загострення економічної і політичної боротьби за користування цими ресурсами.

По-третє, зростає значення чинника конкуренції у виробництві та збуті товарів реального сектора економіки. Також зростає необхідність створити умови для розвитку фінансово-банківського сектора і налагодити його чітку роботу ставиться в один ряд з умінням створювати нові промислові та сільськогосподарські технології. Тому зростання конкурентоспроможності одних країн розглядається іншими як небезпека, загроза їхнім національним інтересам.[4]

Виходячи із зазначених положень, в механізмі реалізації антикризової стратегії необхідно передбачити такі ключові складові:

- макроекономічне регулювання, що встановлює загальні правила і параметри господарювання;
- індикативне планування, на базі якого відбувається спрямування процесів інвестиційного розвитку на визначені пріоритетні напрями структурної політики, та інші види механізму господарювання щодо оперування економічними методами впливу для будь-яких підприємств та організацій;
- більш жорсткий підхід до формування планів розвитку підприємств державної форми власності, державних замовлень, а також розробка і здійснення методів управління державним майном.[7]

Ефективна робота механізму забезпечення антикризової стратегії може бути успішно реалізована тільки при дотриманні ряду певних вимог:

По-перше, необхідно чітко розмежувати функції апарату Президента України та уряду, а також місцевих органів влади.

По-друге, повинні бути визначені завдання державного і місцевого рівня і відповідне розмежування щодо державного регулювання між центральними та місцевими органами влади при забезпеченні єдності систем виконавчої влади.

По-третє, потрібно адекватне інформаційне забезпечення регулюючої функції держави.[6]

Деякі ключові положення державної діяльності стосовно здійснення антикризової стратегії мають реалізовуватись під час формування проєктів прогнозу економічного розвитку України та державного бюджету на середньострокову і довгострокову перспективу.

Антикризова стратегія повинна розроблятися і реалізовуватися в рамках реалізації економічної політики, ключовими цілями якої є забезпечення стійкості економічного стану, соціальної стійкості держави і суспільства, гарантування прав і свобод громадян, передбачених Конституцією України, законності.

Для цього необхідно створити дієву й надійну систему державного регулювання економіки, що дасть реалізовувати з мінімальними втратами регулювання головних економічних трансформацій, а також буде здатна брати на себе виконання управлінських функцій і підтримки стійкого розвитку національної економіки країни. [1]

Крім того мають бути встановлені чіткі межі та критерії або умови втручання держави в економічні процеси, у тому числі, межі державного сектора економіки, а також створюватись умови для розвитку дієвих та ефективних методів й механізмів державного впливу.[2]

Постановка і визначення мети забезпечення антикризової стратегії країни будуть ускладнені без конкретизації відповідних завдань і заходів щодо її забезпечення.[3,6]

У цьому зв'язку держава повинна здійснити комплекс заходів, насамперед, щодо забезпечення економічного зростання, що і буде гарантією економічної стабільності. Зазначені заходи повинні охопити всі сфери економіки. До цих заходів входять здійснення активної структурної та соціальної політики, посилення активності держави в інвестиційній та зовнішньоекономічній сфері, продовження інституційних перетворень.

Література

1. Воронкова В. Развитие креативного предпринимательства Украины в условиях информационного общества / В. Воронкова, Р. Олексенко // Tarptautinė mokslinė - praktinė konferencija «Mokslas ir praktika: aktualijos ir perspektyvos», 10-11, Marijampolė, 2018.- С. 90.
2. Олексенко Р. І. Філософія ринку: концептуальні дослідження і сучасні інтерпретації / Р. І. Олексенко // Нова парадигма. - 2013. - Вип. 117. - С. 33-42.
3. Олексенко Р. І. Філософський погляд на проблеми становлення ринкових відносин в Україні / Р. І. Олексенко // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Філософія. Соціологія. Політологія. - 2012. - Т. 20, вип. 22 (4). - С. 72-77.
4. Ортіна Г. В. Вплив інтеграційних відносин на формування стратегії розвитку реального сектора економіки / Г. В. Ортіна // Європейський вектор економічного розвитку. Економічні науки. – 2014. – № 1. – С. 129–134. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ever_2014_1_16
5. Ортіна Г. В. Методологічні концепції визначення стратегічного управління підприємством / Ортіна Г. В // Ефективна економіка. – Електронне наукове фахове видання. Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=197>
6. Ортіна Г. В. Антикризисний потенціал реального сектора економіки / Г. В. Ортіна // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – № 18. – С. 81–84.
7. Ортіна Г. В. Стратегія антикризового регулювання реального сектору економіки / Г. В. Ортіна // Економіка та держава. – 2015. – № 8. – С. 13–16.